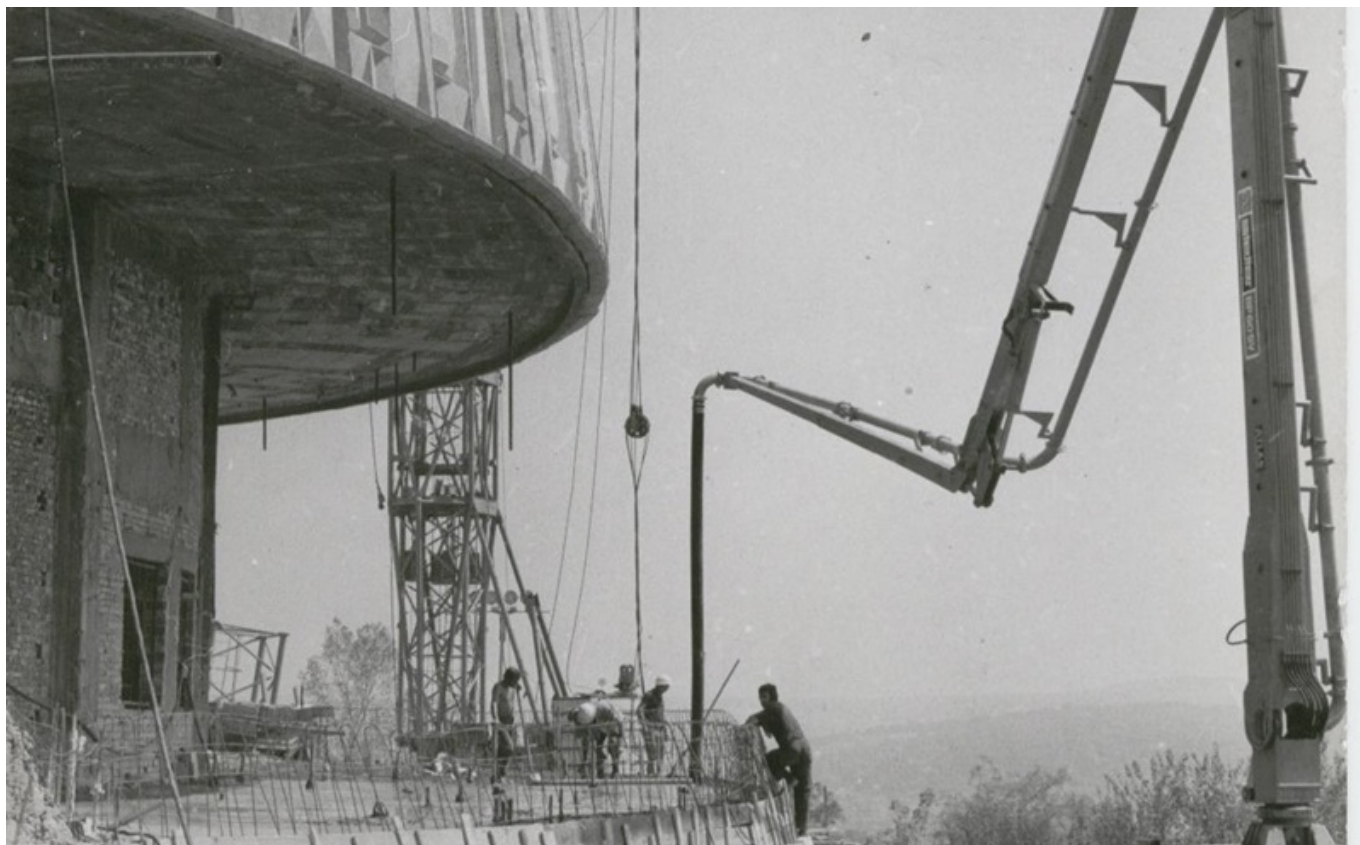

На 19 януари преди 48 години започва строителството на Панорама „Плевенска епопея 1877 г.“

неделя, 19 януари 2025

На 19 януари 2025 г. се навършват 48 години от първата копка за построяването на художествено - архитектурния комплекс Панорама „Плевенска епопея 1877 г.“ Информация за целия процес по изграждането на един от символите на Плевен предоставя Регионалният военноисторически музей на Плевен, както и публикация на Валери Какачев, който е част от екипа на музея дълги години.

Плевенската панорама е издигната през 1977 година в чест на 100-годишнината от голямата битка, решила изхода на Руско-турската освободителна война (1877-1878) Архитектурният проект е на двама млади по това време местни архитекти съответно 25-годишните Пламена Цачева и Иво Петров. Построена е за 11 месеца. Въпреки тежките зимни условия строителната техника за броени дни изкопава рекордно количество земна маса - 20 000 м³. Изграждането на величествения паметник се превръща в дело на всички плевенски граждани, които за построяването му дават своя принос с доброволен труд и парични средства. Без тяхна помощ изпълнението на целия проект не би могло да се осъществи.

Организацията, контролът и взаимодействието между всички трудещи се е впечатляваща. Само за месец - март 1977 г., проектът за сглобяемия цилиндър на Панорамата и работните проекти за всички монтажни елементи - колони, греди, панели са готови. Съоръжението е грандиозно: цилиндър с диаметър 40 м и височина 20 м. Сградата има форма на пресечен конус, носен от четири стилизирани щика. Три хоризонтални пръстена символизират трите щурма на Плевен, а пръстенът с щиколетите - блокадата на града. Всички необходими стоманобетонени елементи се произвеждат в плевенския завод за строителни конструкции „Ген. Ганецки“. В същото време плевенското предприятие за леки

конструкции „Балканстрой“ произвежда елементите за метална покривна конструкция. Когато тя е монтирана, сградата като цяло е затворена. Така към средата на юли 1977 г. е завършен грубият строеж заедно с покривна конструкция. Следва целенасочена работа по панорамната зала, за да се монтира платното. През цялото време строителните работи са под непрекъснат инвеститорски контрол, който стриктно следи да се спазват проекти и строителните норми.

В края на юли 1977 г. започва монтирането и на платното в панорамна зала, което пресъздава най-мащабното и кръвопролитно сражение за Плевен – Третият щурм (11-12 септември 1877). Платното е изтъкано от лен в текстилния комбинат в гр. Сурск, Пензенска област. Дълго е 115 метра и широко 15 метра, пристига в Плевен в метална капсула. За да влезе в залата, се налага да се демонтират покривните панели и през покрива с кулокрана да се пусне на площадката, където сега е предметния план. Операцията по разгъването му е изключително сложна и се провежда под ръководството на художника Николай Овечкин. Вътрешността е изрисувана за 4 месеца от 11 руски художници. Главен изпълнител и ръководител е Николай Василиевич Овечкин, който на местно си избира и двама български живописци – Христо Бояджиев и Дионисий Дончев. За изрисуването му са използвани близо 5 тона маслени бои.

Така за рекордно кратък период от 11 месеца (325 дни) идеята за построяването на Панорама „Плевенска епопея 1877 г.“ се реализира, до паметната дата 10 декември 1977 г., когато град Плевен отбелязва своя 100-годишен юбилей от освобождението си от османско владичество.

Снимки: РВИМ - Плевен и Община Плевен

